

ที่ สร.๐๔๐๓/ ๑๕๓๔๑

๗๐
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการขออนุญาตสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ พก.๐๖๐๑/๗๒๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ตามที่ได้เสนอหลักเกณฑ์การขออนุญาตสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการ รวม ๓ ประการ คือ

๑. รับหลักการ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม
ในประเทศไทย

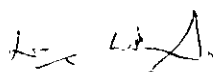
๒. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่ร่างกฎหมายตามหลักเกณฑ์
ดังกล่าวในข้อ ๑. โดยมีปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ และ
กรรมการอื่นอีก ๕ คน ให้นำคณะกรรมการแต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการได้ตาม
ความจำเป็น

๓. ในการเจรจากับบริษัทต่าง ๆ ที่สนใจต่อการสำรวจและหรือผลิตปิโตร-
เลียมในประเทศไทยในระหว่างที่ดำเนินการร่างกฎหมายอยู่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติอาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางประการได้ตามสมควร โดย
ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งด้วย
ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๐๕ ลงมติรับหลักการ
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทยที่เสนอตาม
ข้อ ๑. และให้แต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๒. ได้ โดยให้เพิ่มผู้แทนกรมการพลังงานทหาร
เป็นกรรมการด้วย กับเห็นชอบด้วยกับการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติอาจ
พิจารณาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางประการในการเจรจากับบริษัทต่าง ๆ ที่สนใจต่อการสำรวจ
และหรือผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทยตามที่เสนอ

จึงขอเรียนมา ให้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว และขอได้โปรดทั้ง
ผู้แทนสำนักงานวิชาการและวางแผนและผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีพิจารณาดำเนินการตาม
มติหมายดำเนินการต่อไปด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะกรรมการชุมชน

ที่ พก. ๐๖๐๙/ 7638

๒3 we ๐๙
กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

4/6

23 พฤศจิกายน ๒๕๐๙

เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการขออนุญาตสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม

กราบเรียน อาพณ นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์พิจารณาการขออนุญาตสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม • ชุด
กับแผนที่แสดง เขตซึ่งมีผู้ขออนุญาตสำรวจหาปิโตรเลียม • แผนที่

เนื่องจากได้มีผู้ขออนุญาตสำรวจหาและผลิตปิโตรเลียมมาเนืองและในทะเลบนเขต
ไหล่ทวีปในเขตประเทศไทยมากราย เป็นเนื้อที่กว่าครึ่งหนึ่งของประเทศไทย กระทรวงพัฒนาการ
แห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การขอสืบค้นน้ำมันแร่กับขึ้น ประกอบด้วย
ผู้แทนส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม ๒๓ นาย และคณะกรรมการฯ นี้ ได้เสนอหลักเกณฑ์
พิจารณาการขออนุญาตสำรวจหาและผลิตปิโตรเลียมและหรือผลิตปิโตรเลียม เป็นข้อกำหนดขั้นต้น
เพียง ๓๔ ข้อ และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อกันยายน ๒๕๐๘

ต่อมาคณะกรรมการฯ นี้ได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะกำหนดให้มีรายละเอียด
ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่นรายละเอียดในการศึกษาค่าที่จะใช้ในการเก็บค่าภาคหลวงและภาษีเงินได้
กับการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างรัฐบาลกับผู้รับอนุญาต เป็นต้น กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติจึงได้
เสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี และได้รับอนุมัติเมื่อเมษายน ๒๕๐๙ ให้ว่าจ้างที่ปรึกษาปิโตรเลียม
จากสำนักงาน วอลเทอร์ เจ. เลฟวิ เอส. เอ. มาร่วมพิจารณากำหนดรายละเอียดต่าง ๆ กับ
คณะกรรมการฯ โดยองค์การยูนิเซฟเป็นผู้จ่ายเงินค่าใช้จ้างทั้งสิ้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ และที่ปรึกษาปิโตรเลียมได้จัดทำหลักเกณฑ์พิจารณาการ
ขออนุญาตสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมเรียบร้อยแล้ว โดยได้ยึดถือนโยบายสำคัญ ๒ ประการคือ

๑. ให้ผู้รับอนุญาตมีสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขในระหว่างช่วงเวลาสำรวจ
ที่เทียบเท่ากับประเทศอื่น ๆ เช่น งค. เว้นอากรค่าเช่าของอุปกรณ์ที่จะต้องนำเข้ามาใช้ในการ
สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (นอกจากทรัพย์สินส่วนตัว) งค. เว้นการเก็บค่าใช้พื้นที่สำรวจ และ
อนุญาตช่วงเวลาสำรวจให้ยาวขึ้นกว่าเดิม เป็นต้น หลักเกณฑ์ฯ ฉบับนี้จึงมีการจูงใจบริษัท
ปิโตรเลียมขนาดใหญ่ของโลกที่มีเงินทุนและความสามารถให้สนใจลงทุนสำรวจหาปิโตรเลียมใน
ประเทศไทยมากรายไม่แพ้ประเทศนานาใกล้เรือนเคียง เช่น มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

๒. วางเงื่อนไขในระหว่างช่วงเวลาผลิตในลักษณะที่ให้ประโยชน์แก่รัฐบาล
และแก่ประชาชนมากไม่แพ้เงื่อนไขของประเทศผู้ผลิตปิโตรเลียมส่วนใหญ่ เช่นมีการศึกษา
ภาคหลวง เป็นศาสตราจารย์หรือนักวิชาการของแผ่นดิน โดยไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของส่วนแบ่งกำไรที่รัฐ
จะได้รับ และในกรณีที่พบปิโตรเลียมเป็นจำนวนมาก ผู้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายปิโตรเลียม
เพื่อใช้ภายในประเทศควมราคาที่ย่อมเยากว่าราคาส่งขายต่างประเทศ กับในกรณีที่ช่วงเวลา
ผลิตสั้นอายุ ผู้รับอนุญาตต้องมอบสิทธิที่จำเป็นในการผลิตทั้งหมดให้แก่วัฒนาเป็นต้น ฉะนั้น
หากมีการสำรวจพบปิโตรเลียมในประเทศไทยมากมายจนสามารถผลิตเป็นการค้าได้ รัฐบาล
และประชาชนจะได้รับผลตอบแทนจากทรัพยากรปิโตรเลียมอย่าง เป็นธรรมไม่น้อยกว่าผลตอบแทน
ซึ่งประเทศผู้ผลิตปิโตรเลียมส่วนใหญ่กำลังได้รับอยู่

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า การสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเป็น
การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่นิคมที่มีความสำคัญยิ่งยวดต่อการป้องกันประเทศ การ
เศรษฐกิจ การเมือง การอุตสาหกรรม และการเกษตร และแม้จะสำรวจไม่พบปิโตรเลียม
รัฐบาลก็จะได้รับข้อมูลอันมีค่าทางธรณีวิทยาภายในดินแดนไทย ซึ่งจะเป็ช่องทางในการ
ค้นหาแร่ เศรษฐกิจชนิดต่อไป จึงขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เกณฑ์การขออนุญาตสำรวจ
และผลิตปิโตรเลียมฉบับนี้ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการดังต่อไปนี้คือ :-

๑. รับหลักการ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม
ในประเทศไทยตามที่คณะกรรมการและที่ปรึกษาปิโตรเลียมเสนอมาดังปรากฏรายละเอียด
ในเอกสารประกอบหมายเลข ๒ ทั้งนี้ โดยให้ตราเป็นกฎหมาย เกี่ยวกับการสำรวจและผลิต
ปิโตรเลียมขึ้นโดยเฉพาะ

๒. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ร่างกฎหมายตามหลัก เกณฑ์
ดังกล่าว โดยมีปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นประธาน และมีผู้แทนกรมสนธิสัญญาและ
กฎหมาย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทน
สำนักงานวิชาการและวางแผน ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการ
แต่งตั้งเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

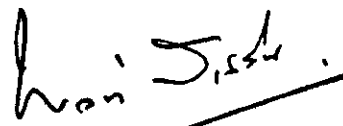
๓. ในการเจรจากับบริษัทต่าง ๆ ที่สนใจต่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม
ในประเทศไทยในระหว่างที่ดำเนินการร่างกฎหมายอยู่นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการ
แห่งชาติอาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางประการได้ถ้ามีเหตุผลสมควร แต่จะต้องเสนอให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งด้วย จึงจะมีผลสมบูรณ์

๒/๒

ทั้งนี้ เพราะที่ปรึกษาไมโครเลียมได้เสนอให้มีการเจรจาต่อรองเงื่อนไขบางประการกับบริษัท
น้ำมันได้

จึงกราบเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเชน สาสิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมทรัพยากรธรณี.